

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

4. søndag i åpenbaringstiden

Preiketekst: Lukas 18, 35 - 43

Lesetekst I: Salme 146, 1 -10

Lesetekst II: Rom 16,25 - 27

Gå meg ei forbi, o Jesus.

Teksten denne søndagen handler om en helbredelse; fra å være blind til å bli seende. Men det handler kanskje like mye om noe annet som er skjult for oss, det vi ikke ser fordi det er en hemmelighet som må avsløres. En åpenbaring er når noe som er skjult for øynene blir avdekket. Og det er i sannhet et enda større mirakel å kunne få åpnet våre øyne så vi virkelig ser hvem Jesus er.

3 vitner - 1 hendelse.

Alle de 3 synoptiske evangeliene har med en fortelling om den blinde tiggeren. Matteus forteller om 2 blinde, mens Markus har navngitt den blinde og kaller ham Bartimeus. Lukas forteller at de nærmet seg Jeriko, mens de to andre evangelistene sier at det hendte på vei ut av byen. Markus har også lagt merke til at den blinde Bartimeus kaster kapp på når han skal skynde seg mot Jesus. Er det en og samme hendelse? Hvorfor avviker de fra hverandre? Om vi antar det er en og samme hendelse så kan de 3 evangelistene egentlig bekrefte sannheten i historia; vi legger merke til ulike detaljer når vi skal beskrive noe som har hendt.

Om vi holder sammen de 3 *tekstene* for søndagen kan vi ane 2 – 3 fellesnevnerne. Det handler om Gud som reiser opp den fattige og nedtrykte, det handler om underet om å bli seende og bli satt fri, og det handler om det å kunne «se» Jesus. At det avdekkes hvem han *egentlig* er.

La kapp ligge !

Slik er det at Bartimeus, den blinde tiggeren, blir et forbilde og en oppmuntring for oss. Mulig at Markus har navngitt ham fordi de som seinere las evangeliet ville gjenkjenne denne personen som en som hadde fått en posisjon i urmenigheten.

Ifølge Markus kaster han altså kapp og går Jesus i møte. En jøde hadde gjerne en ytterbekledning og innerbekledning. Kapp var ikke så egna til å løpe i og bruke i sin daglige tjeneste. Den skulle beskytte mot vær og vind og holde varm. Når Markus utfyller historien for oss forteller det oss gjerne om den raske responsen tiggeren hadde når Jesus kaller på ham. Da må kapp ligge. Kan det også si oss noe om omvendelsens nødvendighet som vi snakker lite om i dag? Noe må legges av i møte med Jesus. Omvendelse handler også om å stå naken og avkledd overfor Jesus, der han vil kle oss i sin rettferdighet. Som tiggeren. «Din tro har frelst deg», sier Jesus.

Gå meg ei forbi..

Den blinde mannen som ligger der i nærheten av byen har sikkert bedt mang en forbipasserende om almisser. Men ingen har kunnet hjelpe ham ut av elendigheten. NAV var ikke-eksisterende, ingen trygdekontor kunne hjelpe en fattig tigger. Når han hører folkemengden lure han på hva oppstyret handler om. Jesus fra Nasaret, er svaret. I den blinde sitt rop om hjelp ligger en tro og en bekjennelse. Davids sønn er ikke bare en etterkommer etter den største kongen i Israel noensinne. Men det betegner også et håp og en forventning om dette rikets tilbakekomst gjennom Messias. I den blindes øyne (!) så er han kommet nå. Messias står foran meg. Og da er det ikke nok med en forsiktig henvendelse. Andre gangen han roper uttrykker greske teksten at dette er et dypt desperat rop. Et skrik.

Vi kan høre det i et ekko fra ei annen blind liten skikkelse som levde 1800 år seinere. Kanskje var det fra denne historien at teksten ble formet når Fanny Crosby skrev sangen og strofen:

Gå meg ei forbi, o Jesus,
Hør min bønn til deg!
Og når andre du velsigner,
Glem da ikke meg!

Når Messias er her, da er det min time! Ingen skal kunne hindre meg i å søke Guds nåde. Slik er det at den blinde ikke gir seg, ikke vil la velsignelsen gå forbi. Orda til Bartimeus har også blitt foreviga i Kirkens liturgi. De har blitt våre; kyrie eleison, miskunn deg over oss !

Og Jesus stopper opp. Hva vil du jeg skal gjøre for deg? Spørsmålet høres ut som en blankofullmakt. Slik vi hadde det i gamle dager; en sjekk der vi kunne fylle ut et ønska beløp. Er behovet stort, sett på en ekstra null! Det usannsynlige ønsket er selvsagt at den blinde skulle få synet igjen. Og det skjer.

Avsløringer.

Det er selvsagt stort at den blinde fikk synet fysisk tilbake. Slike under skjer. Men på et dypere plan handler det å komme til tro rett og slett om å se Jesus. En åpenbaring, en avduking der vi for vårt indre øye kan se og forstå noe av hvem Jesus er. For den blindfødte handlet det om at troen fikk erfare, bokstavelig talt, at Jesus var Herre. Var Messias. Og slike «avdukinger», der mysteriet Kristus, den salvede blir sett, er vår inderlige bønn. For våre nære og kjære. Men også at denne hemmeligheten og herligheten skal bli synlig og avduket for jødene, de som løftet opprinnelig hørte til, Israels barn. Slik at de ser at Jesus er Davids sønn, den salva, Kristus, Messias. Disse undera skjer i dag. Jøder kommer til tro, og vi tror at det skal skje i enda større tall, når Guds rike kommer til sin fullendelse ved tidens ende.

Vil du gå med..?

Alle de 3 synoptiske evangelia starter dette avsnittet med at Jesus sier «Se vi går opp til Jerusalem.» Og han forteller at dette er begynnelsen på slutten av sitt jordiske liv. Dette er siste helbredelsesunderet i Lukas evangeliet. Veien opp fra Jeriko til Jerusalem var en vanlig handelsvei. Noen har kanskje gått ruta opp gjennom Wadi Qelt og vet at det er bratt opp til Jerusalem. Verdens laveste punkt og by, 300 muh til Jerusalem 700 moh. For Jesus var det nok ikke høydemetrene som var tyngst å forsere, men vissheten om hva som ventet ham der.

Når Jesus helbredet den blinde tiggeren i veikanten nær Jeriko står det at han ga seg i følge med Jesus og lovet Gud. Visste han hvilken vei de skulle gå, og hvor den endte? Er du beredt til også å gå den tunge veien med Jesus?

Jan Løkkeborg

Sokneprest i Skodje sokn

jan.lokkeborg@kyrkja.alesund.no